

مقررات ملی ساختمان

مبحث نوزدهم

صرفه جویی در مصرف انرژی

ارائه دهنده: دکتر سید علی صدرواقفی

۱۴۰۲

۵-۱۹

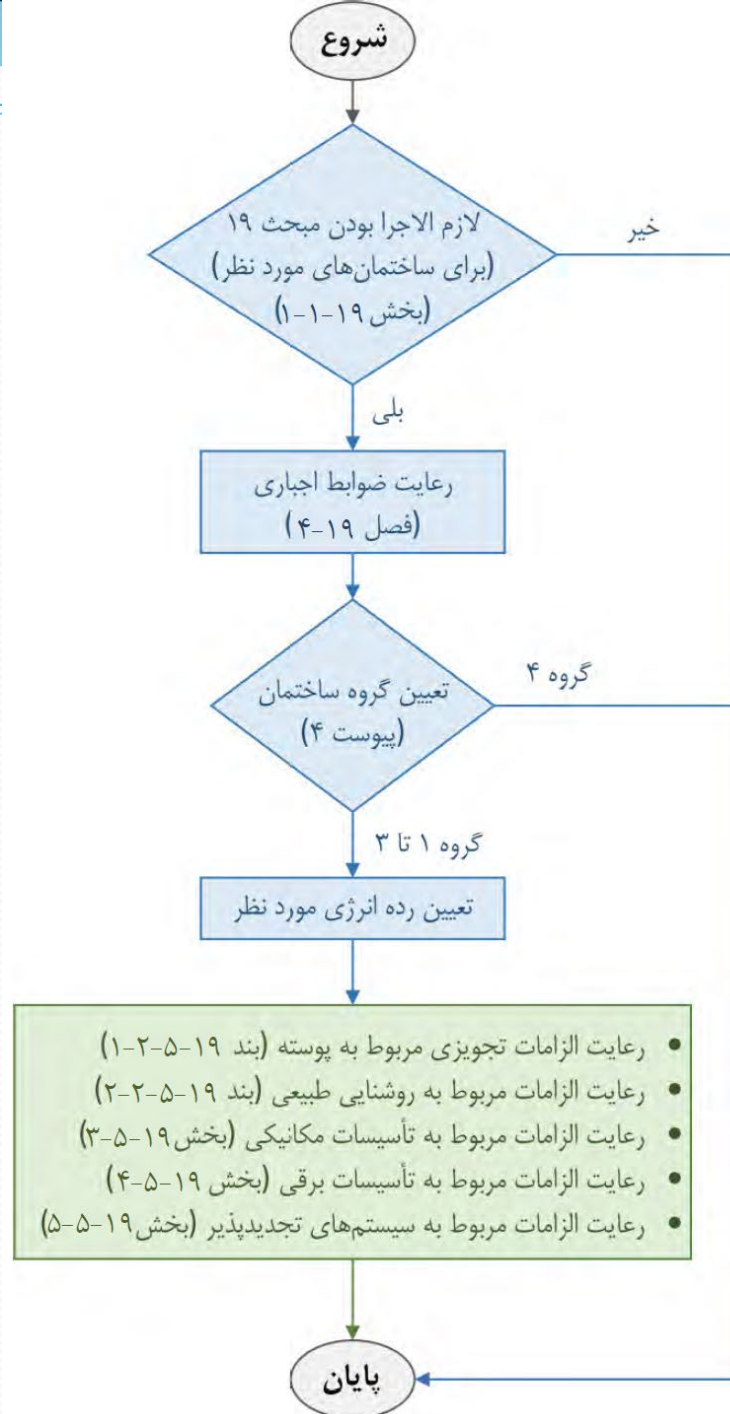
روش تجویزی

۱۹-۵- روش تجویزی ۱۹-۵-۱- اصول کلی

طراحی طبق روش تجویزی باید با رعایت تمامی ضوابط تعیین شده در فصل ۱۹-۵ در خصوص پوسته خارجی ساختمان، تأسیسات مکانیکی، سیستم روشنایی مصنوعی، دیگر تجهیزات الکتریکی و همچنین روشنایی طبیعی و سیستم‌های بر پایه انرژی‌های تجدیدپذیر انجام شود.

در صورتی که هدف طراحی ساختمان کم‌انرژی یا بسیار کم‌انرژی باشد، لازم خواهد بود، علاوه بر رعایت ضوابط اجباری، ضوابط تجویزی مربوط به ساختمان کم‌انرژی یا بسیار کم‌انرژی نیز مدنظر قرار گیرد.

۱۹-۵- روش تجویزی

۱۹-۵-۱- نمودار گردش مراحل روش تجویزی

۱۹-۵- روش تجویزی
۱۹-۵-۲- پوسته خارجی ساختمان
۱۹-۵-۲-۱- راه حل فنی طراحی پوسته خارجی

طراحی پوسته خارجی ساختمان باید با رعایت یکی از راه‌حل‌های فنی تعیین‌شده در این بخش صورت گیرد.

لازم به توضیح است که راه‌حل‌های ارائه‌شده برای حالت‌های مختلف پارامترهای زیر هستند:

- گروه ساختمان (۱، ۲ یا ۳)

- رده انرژی ساختمان (منطبق با مبحث ۱۹، کم‌انرژی یا بسیار کم‌انرژی)

الزامات در مورد مشخصات حرارتی جدار ساختمان

الف) حداقل مقاومت حرارتی دیوارها، برحسب:

- وضعیت مجاورت دیوار (با فضای خارج یا فضای کنترل نشده)،

- نحوه عایق کاری حرارتی (خارجی، داخلی، میانی، همگن)، و

ب) حداقل مشخصات حرارتی جدارهای نورگذر برحسب:

- شرایط اقلیمی (نیاز غالب گرمایی و یا سرمایی)،

- جهت گیری جغرافیایی جدار نورگذر

پ) حداقل مقاومت حرارتی بام یا سقف، برحسب:

- وضعیت مجاورت بام (با فضای خارج یا فضای کنترل نشده)،

- نحوه عایق کاری حرارتی بام و دیوارهای ساختمان، و

ت) حداقل مقاومت حرارتی کف مجاور هوا، برحسب:

- وضعیت مجاورت کف (با فضای خارج یا فضای کنترل نشده)،

- نحوه عایق کاری حرارتی کف مجاور هوا و دیوارهای ساختمان، و

ث) حداقل مقاومت حرارتی عایق کف مجاور خاک، برحسب:

- موقعیت کف، و نوع عایق کاری (پیرامونی یا سراسری).

۱۹-۵- روش تجویزی
۱۹-۵-۲- پوسته خارجی ساختمان
۱۹-۵-۲-۱- راه حل فنی طراحی پوسته خارجی:

در مورد مجموعه راه‌حل‌های فنی، در نظر گرفتن موارد زیر لازم است:

- برای درهای کدر (غیر نورگذر) پوسته خارجی ساختمان، ضرایب انتقال حرارت حداکثر معادل مقادیر ارائه‌شده برای جدارهای نورگذر است.
- مقادیر مقاومت حرارتی داده‌شده در مورد دیوار، بام و کف مجاور هوا فقط مربوط به تمامی لایه‌های ضخامت جدارها است. بنابراین، لازم است مقاومت حرارتی عایق، با استفاده از مقادیر بیان‌شده در راه‌حل فنی و با در نظر گرفتن مقاومت حرارتی دیگر لایه‌های جدار، تعیین شود.
- مقادیر مقاومت حرارتی داده‌شده در مورد کف روی خاک تنها مربوط به لایه عایق حرارتی است.

۱۹-۵- روش تجویزی

۱۹-۵-۲- پوسته خارجی ساختمان

۱۹-۵-۲-۱- راه حل فنی طراحی پوسته خارجی

۱۹-۵-۲-۱-۱- مقاومت حرارتی جدار (طرح)

مقاومت حرارتی (طرح) جدارهای کدر ساختمان باید با استفاده از ضرایب هدایت حرارت مصالح متداول (پیوست ۷) و مقاومت‌های حرارتی قطعات ساختمانی و لایه‌های هوای محبوس شده (پیوست ۸) محاسبه گردد.

در صورتی که جدارهای تشکیل دهنده پوسته خارجی دارای قطعاتی باشند که در تولید یا نصب مورد نیاز هستند و باعث ایجاد پل حرارتی می‌شوند، لازم است مقاومت حرارتی (طرح) با در نظر گرفتن اثر حرارتی این قطعات محاسبه یا تعیین شود.

لازم است ضریب انتقال حرارت بازشوها و جدارهای نورگذر پوسته خارجی ساختمان نیز براساس جداول پیوست ۹ این مبحث تعیین گردد.

پیوست ۷

ضرایب هدایت حرارت مصالح متداول

ضریب هدایت حرارت مؤثر [W/m.K]	وزن مخصوص خشک [kg/m ³]	مصالح
۱٫۸۰	بیش از ۲۰۰۰	۱. اندود و ملات آهکی یا سیمانی
۱٫۳۰	۱۸۰۰ تا ۲۰۰۰	
۱٫۰۰	۱۸۰۰ تا ۱۶۰۰	
۰٫۸۰	۱۶۰۰ تا ۱۴۵۰	
۰٫۷۰	۱۴۵۰ تا ۱۲۵۰	
۰٫۵۵	۱۲۵۰ تا ۱۰۰۰	
۰٫۴۰	۱۰۰۰ تا ۷۵۰	
۰٫۳۰	۷۵۰ تا ۵۰۰	
		۲. بتن و فرآورده‌های بتنی
		بتن‌های با سنگدانه متداول (سیلیسی، سیلیسی-آهکی و آهکی):
۲٫۰۰	۲۶۰۰ تا ۲۳۰۰	- متراکم
۱٫۶۵	۲۳۰۰ تا ۲۰۰۰	
۱٫۳۵	۲۰۰۰ تا ۱۸۰۰	- متخلخل
۱٫۱۵	۱۸۰۰ تا ۱۶۰۰	
		- مسلح ^۱ :
۲٫۳۰	۲۴۰۰ تا ۲۳۰۰	درصد میل‌گرد: بین ۱ تا ۲ درصد
۲٫۵۰	بیش از ۲۴۰۰	درصد میل‌گرد: بیش از ۲ درصد

پیوست ۷

ضرایب هدایت حرارت مصالح متداول

ضریب هدایت حرارت مؤثر [W/m.K]	وزن مخصوص خشک [kg/m ³]	مصالح
۱/۴ ۰/۸ ۰/۷	۲۴۰۰ تا ۲۰۰۰ ۲۳۰۰ تا ۲۱۰۰ ۲۰۰۰ تا ۱۶۰۰	بتن با سنگدانه سرباره کوره آهن گدازی: - متراکم: - با ماسه رودخانه‌ای یا معدنی - با سرباره داندان - متخلخل: با کمتر از ۱۰ درصد ماسه رودخانه
۰/۵۲ ۰/۴۴ ۰/۳۵ ۰/۳۵ ۰/۴۶	۱۶۰۰ تا ۱۴۰۰ ۱۴۰۰ تا ۱۲۰۰ ۱۲۰۰ تا ۱۰۰۰ ۱۲۰۰ تا ۱۰۰۰ ۱۱۵۰ تا ۹۵۰	بتن سبک‌دانه: - با پوکه طبیعی یا سرباره منبسط متخلخل (چگالی ظاهری سنگدانه حدود ۷۵۰): - با ذرات ریز یا با ماسه - بدون ذرات ریز و بدون ماسه - با خاکستر بادی سینتر شده (چگالی ظاهری سنگدانه حدود ۶۵۰) - با سنگدانه سبک پومیس (چگالی ظاهری سنگدانه حدود ۶۰۰) ^۱ - با رس منبسط یا شیست منبسط: - چگالی ظاهری سنگدانه بیش از ۳۵۰ و عیار سیمان بیش از ۱۳۰۰:
۱/۰۵ ۰/۸۵	۱۸۰۰ تا ۱۶۰۰ ۱۶۰۰ تا ۱۴۰۰	- با ماسه رودخانه بدون ماسه سبک - با ماسه رودخانه و ماسه سبک - چگالی ظاهری سنگدانه بین ۳۵۰ و ۵۵۰ و عیار سیمان بیش از ۱۳۰۰:
۰/۷۰ ۰/۴۶	۱۴۰۰ تا ۱۲۰۰ ۱۲۰۰ تا ۱۰۰۰	- با ماسه سبک و حداکثر ۱۰٪ ماسه رودخانه - با ماسه سبک و بدون ماسه رودخانه - چگالی ظاهری سنگدانه کمتر از ۳۵۰ و عیار سیمان کمتر از ۱۲۵۰:
۰/۳۳ ۰/۲۵ ۰/۲۰	۱۰۰۰ تا ۸۰۰ ۸۰۰ تا ۶۰۰ کمتر از ۶۰۰	- با ماسه سبک و بدون ماسه رودخانه - بدون ماسه و با عیار سیمان کم
۰/۳۱	۸۰۰ تا ۶۰۰	بتن با سنگدانه بسیار سبک: - متشکل از پرلیت یا ورمیکولیت (از ۳ تا ۶ میلیمتر) اجرای درجا: - نسبت: ۱ به ۳

پیوست ۷

ضرایب هدایت حرارت مصالح متداول

ضریب هدایت حرارت مؤثر [W/m.K]	وزن مخصوص خشک [kg/m³]	مصالح
۰٫۲۴ ۰٫۱۹	۴۰۰ تا ۶۰۰ ۴۰۰ تا ۴۵۰	- نسبت: ۱ به ۶ - لایه‌های بتن متشکل از ورمیکولیت ساخته شده در کارخانه
۰٫۲۹ ۰٫۲۷ ۰٫۲۵ ۰٫۲۳ ۰٫۲۱ ۰٫۱۹ ۰٫۱۸ ۰٫۱۶ ۰٫۱۵	۸۲۵ تا ۷۷۵ ۷۷۵ تا ۷۲۵ ۷۲۵ تا ۶۷۵ ۶۷۵ تا ۶۲۵ ۶۲۵ تا ۵۷۵ ۵۷۵ تا ۵۲۵ ۵۲۵ تا ۴۷۵ ۴۷۵ تا ۴۲۵ ۴۲۵ تا ۳۷۵	بتن هوادار اتوکلاو شده: ^۱ - چگالی اسمی: ۸۰۰ - چگالی اسمی: ۷۵۰ - چگالی اسمی: ۷۰۰ - چگالی اسمی: ۶۵۰ - چگالی اسمی: ۶۰۰ - چگالی اسمی: ۵۵۰ - چگالی اسمی: ۵۰۰ - چگالی اسمی: ۴۵۰ - چگالی اسمی: ۴۰۰
۰٫۱۶	۴۵۰ تا ۶۵۰	بتن با خرده چوب: - ساخته شده با تراشه‌های چوب و سیمان
۱٫۶۵ ۱٫۳۵	۲۳۰۰ تا ۲۰۰۰ ۲۰۰۰ تا ۱۸۰۰	موزاییک
۰٫۳۵ ۰٫۵۰ ۰٫۱۲ ۰٫۲۱ ۰٫۱۴ ۰٫۰۵ ۰٫۰۵	۱۲۰۰ ۱۴۵۰ ۷۵۰ ۱۳۰۰ ۱۲۰۰ ۷۰ ۷۰	۳. بتونه درزها، مواد آب‌بندی و گرماشکنی ^۲ سیلیکون خالص سیلیکون خمیری سیلیکون اسفنجی پلی‌پورتان پی‌وی‌سی قابل انعطاف با ۴۰ درصد روان‌ساز پلی‌پورتان اسفنجی پلی‌اتیلن اسفنجی

پیوست ۷

ضرایب هدایت حرارت مصالح متداول

ضریب هدایت حرارت مؤثر [W/m.K]	وزن مخصوص خشک [kg/m ³]	مصالح
		۴. پلیمرهای متراکم متداول در ساختمان
۰٫۱۳	۹۱۰	کائوچو طبیعی
۰٫۰۶	۷۰	کائوچو اسفنجی
۰٫۱۷	۱۲۰۰	کائوچو سخت
۰٫۲۰	۹۳۰	پلی ایزو بوتیلن
۰٫۴۰	۱۷۰۰	پلی سولفور
۰٫۲۵	۹۸۰	بوتادیان
۰٫۲۰	۱۰۵۰	آکرلیک
۰٫۲۵	۱۱۵۰	پلی آمید (نایلون)
۰٫۳۰	۱۳۰۰	رزین فنلی
۰٫۱۹	۱۴۰۰	رزین پلی استر
۰٫۵۰	۹۸۰	پلی اتیلن چگالی زیاد (HD)
۰٫۳۳	۹۲۰	پلی اتیلن چگالی کم (LD)
۰٫۲۲	۹۱۰	پلی پروپیلن
۰٫۲۵	۱۲۰۰	پلی پروپیلن با ۲۰ درصد الیاف شیشه
۰٫۱۶	۱۰۵۰	پلی استایرن
۰٫۱۸	۱۱۸۰	پلی متیل متاکریلات (آلتوگلاس، پلکسی گلاس) (PMMA)
۰٫۱۷	۱۳۹۰	پلی وینیل کلراید (PVC)
۰٫۲۳	۱۲۴۰	پلی کلروپرن (نئوپرن)
۰٫۲۴	۱۲۰۰	بوتیل (ایزو بوتن) سخت با اجرای گرم
۰٫۲۵	۱۱۵۰	اتیلن پروپیلن دین منومر (EPDM)
۰٫۲۵	۲۲۰۰	پلی تترا فلورو اتیلن (PTFE)
۰٫۲۰	۱۲۰۰	رزین اپوکسی
۰٫۲۵	۱۲۰۰	پلی بورتان
۰٫۳۰	۱۴۱۰	پلی استات
۰٫۲۰	۱۲۰۰	پلی کربنات

ضریب هدایت حرارت مؤثر [W/m.K]	وزن مخصوص خشک [kg/m ³]	مصالح
		۵. چوب و فراورده‌های گیاهی چوب‌های طبیعی: - بلوط، الش، زبان گنجشک، زیزفون، فان یاغوشه، درختان میوه‌دار: - چگالی نرمال متوسط kg/m ³ ۶۵۰ تا ۸۰۰ و رطوبت ۱۵ درصد
۰,۲۳	۶۰۰ تا ۷۵۰	
۰,۱۵	۴۵۰ تا ۶۰۰	- چگالی نرمال متوسط kg/m ³ ۵۰۰ تا ۶۵۰ و رطوبت ۱۵ درصد
		- چوب درخت‌های صمغی بسیار سنگین (برگ ریز): چگالی طبیعی بیش از kg/m ³ ۷۰۰
۰,۲۳	۶۰۰ تا ۷۵۰	
۰,۱۵	۴۵۰ تا ۶۰۰	- کاج نقره‌ای، کاج سواحل دریا چگالی طبیعی kg/m ³ ۵۰۰ تا ۶۰۰
۰,۱۲	۳۰۰ تا ۴۵۰	- کاج یا صنوبر، اپیسه‌آ چگالی طبیعی kg/m ³ ۳۵۰ تا ۵۰۰
۰,۱۲	۳۰۰ تا ۴۵۰	- تبریزی، اکومه چگالی طبیعی kg/m ³ ۳۵۰ تا ۵۰۰
		چوب‌های طبیعی خاص: - بالزا - چوب‌های سنگین
۰,۰۵۴	۶۰ تا ۱۲۰	
۰,۲۹	۸۰۰ تا ۱۰۰۰	
۰,۰۶۷	۲۵۰ تا ۳۰۰	
		صفحات پایه چوبی: - صفحات تخته چندلا
۰,۲۴	۷۵۰ تا ۹۰۰	
۰,۲۱	۶۰۰ تا ۷۰۰	
۰,۱۷	۵۰۰ تا ۶۰۰	
۰,۱۵	۴۵۰ تا ۵۰۰	
۰,۱۳	۳۵۰ تا ۴۵۰	
۰,۱۱	۲۵۰ تا ۳۵۰	
۰,۰۹	کمتر از ۲۵۰	
۰,۱۳	کمتر از ۶۵۰	- صفحات با تراشه‌های پولکی جهت‌یافته (OSB)
۰,۲۳	کمتر از ۱۲۰۰	- صفحات با تراشه‌های چسبیده با سیمان
۰,۱۸	۶۴۰ تا ۸۲۰	- صفحات با ذرات چوب (نئوپان)
۰,۱۵	۴۵۰ تا ۶۴۰	
۰,۱۳	۲۷۰ تا ۴۵۰	

پیوست ۷

ضرایب هدایت حرارت مصالح متداول

پیوست ۷

ضرایب هدایت حرارت مصالح متداول

ضریب هدایت حرارت مؤثر [W/m.K]	وزن مخصوص خشک [kg/m ³]	مصالح
۰٫۱۱ ۰٫۱۰ ۰٫۰۸	۵۵۰ تا ۴۵۰ ۴۵۰ تا ۳۵۰ ۳۵۰ تا ۲۵۰	- پانل‌های ساخته شده از الیاف چوب
۰٫۱۰ ۰٫۰۴۹ ۰٫۰۵۵	کمتر از ۵۰۰ ۱۵۰ تا ۱۰۰ ۲۵۰ تا ۱۵۰	چوب پنبه: - متراکم - انبساط یافته خالص - انبساط یافته به هم چسبیده با قیر یا با صمغ‌های مصنوعی
۰٫۱۲	۴۰۰ تا ۳۰۰	کاه فشرده
۲٫۰ ۱٫۵ ۱٫۱	۲۲۰۰ تا ۱۷۰۰ ۱۸۰۰ تا ۱۲۰۰ ۲۰۰۰ تا ۱۷۷۰	۶. خاک و خشت شن و ماسه رسی یا لای (سیلت) خشت، گل، خاک تثبیت شده، بلوک‌های رسی متراکم
۱٫۰۴ ۰٫۹۸ ۰٫۹۲ ۰٫۸۵ ۰٫۷۹ ۰٫۷۴ ۰٫۶۹ ۰٫۶۴ ۰٫۶۰ ۰٫۵۵ ۰٫۵۰ ۰٫۴۶ ۰٫۴۱ ۰٫۳۸ ۰٫۳۴	۲۴۰۰ تا ۲۳۰۰ ۲۳۰۰ تا ۲۲۰۰ ۲۲۰۰ تا ۲۱۰۰ ۲۱۰۰ تا ۲۰۰۰ ۲۰۰۰ تا ۱۹۰۰ ۱۹۰۰ تا ۱۸۰۰ ۱۸۰۰ تا ۱۷۰۰ ۱۷۰۰ تا ۱۶۰۰ ۱۶۰۰ تا ۱۵۰۰ ۱۵۰۰ تا ۱۴۰۰ ۱۴۰۰ تا ۱۳۰۰ ۱۳۰۰ تا ۱۲۰۰ ۱۲۰۰ تا ۱۱۰۰ ۱۱۰۰ تا ۱۰۰۰ کمتر از ۱۰۰۰	۷. سفال، کاشی چگالی اسمی: ۲۴۰۰ چگالی اسمی: ۲۳۰۰ چگالی اسمی: ۲۲۰۰ چگالی اسمی: ۲۱۰۰ چگالی اسمی: ۲۰۰۰ چگالی اسمی: ۱۹۰۰ چگالی اسمی: ۱۸۰۰ چگالی اسمی: ۱۷۰۰ چگالی اسمی: ۱۶۰۰ چگالی اسمی: ۱۶۰۰ چگالی اسمی: ۱۵۰۰ چگالی اسمی: ۱۴۰۰ چگالی اسمی: ۱۳۰۰ چگالی اسمی: ۱۲۰۰ چگالی اسمی: ۱۱۰۰ چگالی اسمی: ۱۰۰۰

پیوست ۷

ضرایب هدایت حرارت مصالح متداول

ضریب هدایت حرارت مؤثر [W/m.K]	وزن مخصوص خشک [kg/m ³]	مصالح
		۸. سنگ‌ها
		سنگ‌های آذرین درونی و دگرگونی:
۳٫۵	۲۳۰۰ تا ۲۹۰۰	- گنایس، پرفیر
۲٫۸	۲۷۰۰ تا ۲۵۰۰	- گرانیت
۲٫۲	۲۸۰۰ تا ۲۰۰۰	- شیست، اسلیت (سنگ لوح) سنگ‌های آتشفشانی:
۱٫۶	۳۰۰۰ تا ۲۷۰۰	- بازالت
۱٫۱	۲۷۰۰ تا ۲۰۰۰	- تراکیت، آندزیت
۰٫۵۵	کمتر از ۱۶۰۰	- سنگ‌های طبیعی متخلخل (گدازه) سنگ‌های آهکی:
۳٫۵	۲۸۰۰ تا ۲۶۰۰	- مرمر
۲٫۳	۲۵۹۰ تا ۲۲۰۰	- خیلی سخت
۱٫۷	۲۱۹۰ تا ۲۰۰۰	- سخت
۱٫۴	۱۹۹۰ تا ۱۸۰۰	- نیمه سخت
۱٫۱	۱۷۹۰ تا ۱۶۰۰	- نرم با سختی ۲ و ۳
۰٫۸۵	کمتر از ۱۵۹۰	- خیلی نرم ماسه سنگ‌ها:
۲٫۶	۲۸۰۰ تا ۲۶۰۰	- کوارتزی
۲٫۳	۲۵۹۰ تا ۲۲۰۰	- سیلیسی
۱٫۹	۲۷۰۰ تا ۲۰۰۰	- آهکی
		سنگ‌های چخماق (فلینت) و سنگ‌های ساینده و پومیس:
۲٫۶	۲۸۰۰ تا ۲۶۰۰	- فلینت
۱٫۸	۲۵۰۰ تا ۱۹۰۰	- سنگ ساینده
۰٫۹	۱۹۰۰ تا ۱۳۰۰	
۰٫۱۲	کمتر از ۴۰۰	- پومیس
۱٫۳	۱۷۵۰	سنگ مصنوعی

پیوست ۷

ضرایب هدایت حرارت مصالح متداول

ضریب هدایت حرارت مؤثر [W/m.K]	وزن مخصوص خشک [kg/m ³]	مصالح
۱٫۱ ۰٫۰۵ ۰٫۰۵۵ ۰٫۰۶۳	۲۷۰۰ ۱۲۰ تا ۱۳۰ ۱۳۰ تا ۱۴۰ ۱۴۰ تا ۱۸۰	۹. شیشه و اسفنج شیشه شیشه اسفنج شیشه (شیشه متخلخل)
۰٫۹۵ ۰٫۶۵ ۰٫۴۶ ۰٫۳۵	۲۲۰۰ تا ۱۸۰۰ ۱۸۰۰ تا ۱۴۰۰ ۱۸۰۰ تا ۱۴۰۰ ۱۴۰۰ تا ۱۰۰۰	۱۰. صفحات سیمانی الیافی سلولزی
۰٫۰۵۶ ۰٫۰۵۰ ۰٫۰۴۷ ۰٫۰۴۴ ۰٫۰۴۲ ۰٫۰۴۰ ۰٫۰۳۹ ۰٫۰۳۸	۱۰ تا ۷ ۱۳ تا ۱۰ ۱۵ تا ۱۳ ۱۹ تا ۱۵ ۲۴ تا ۱۹ ۲۹ تا ۲۴ ۴۰ تا ۲۹ بیش از ۴۰	۱۱. عایق‌های حرارتی پلیمری پلی‌استایرن منبسط (اصطلاحاً یونولیت یا پلاستوفوم): - پلی‌استایرن برش خورده در بلوک‌های قالبی تولیدشده به صورت منقطع، یا قالب‌گیری شده ممتد بدون پوسته سطحی
۰٫۰۴۱ ۰٫۰۴۶ ۰٫۰۳۵	۴۰ تا ۲۸ ۴۰ تا ۲۸ ۴۰ تا ۲۵	- پلی‌استایرن اکسترود شده با حفره‌های پر از: - هوا یا گاز کربنیک: - ضخامت کمتر یا مساوی ۶۰ میلی‌متر - ضخامت بیش از ۶۰ میلی‌متر - HCFC - - CFC -
۰٫۰۳۳ ۰٫۰۳۱	۴۰ تا ۲۵ ۴۰ تا ۲۵	- بدون پوسته سطحی - با پوسته سطحی

پیوست ۷

ضرایب هدایت حرارت مصالح متداول

ضریب هدایت حرارت مؤثر [W/m.K]	وزن مخصوص خشک [kg/m ³]	مصالح
۰٫۰۳۱ ۰٫۰۳۴	۲۵ تا ۳۵ ۳۵ تا ۴۸	پلی‌وینیل کلراید (PVC) منبسط‌شده
۰٫۰۳۵ ۰٫۰۳۰	۲۷ تا ۴۰ ۲۷ تا ۴۰	اسفنج پلی‌یورتان یا پلی‌ایزوسیانات مطابق استاندارد ملی ایران: - صفحات ممتد منبسط شده با گاز HCFC و / یا پنتان: - بین پوشش انعطاف‌پذیر نفوذپذیر - بین پوشش انعطاف‌پذیر آلومینیومی با ضخامت بیش از ۵۰ میکرون یا نفوذ ناپذیر در برابر گاز
۰٫۰۴۱ ۰٫۰۳۲ ۰٫۰۳۵	۳۷ تا ۶۵ ۳۷ تا ۶۰ ۳۷ تا ۶۰	- صفحات ممتد برش‌خورده از بلوک‌های منبسط‌شده با گاز HCFC یا پنتان - صفحات با عایق تزریق‌شده به‌صورت ممتد بین دو ورق فلزی: - منبسط شده با گاز HCFC و / یا پنتان - منبسط شده با حفره‌های پر شده از هوا یا گاز کربنیک
۰٫۰۵۰ ۰٫۰۴۴ ۰٫۰۴۲ ۰٫۰۴۴ ۰٫۰۴۶ ۰٫۰۴۷ ۰٫۰۴۸	۱۵ تا ۲۵ ۲۵ تا ۴۰ ۴۰ تا ۱۰۰ ۱۰۰ تا ۱۲۵ ۱۲۵ تا ۱۵۰ ۱۵۰ تا ۱۷۵ ۱۷۵ تا ۲۰۰	۱۲. عایق‌های حرارتی معدنی پشم‌سنگ
۰٫۰۵۵ ۰٫۰۴۷ ۰٫۰۴۴ ۰٫۰۴۱ ۰٫۰۳۹ ۰٫۰۳۸ ۰٫۰۳۹ ۰٫۰۴۰	۷ تا ۱۰ ۱۰ تا ۱۵ ۱۵ تا ۲۰ ۲۰ تا ۳۰ ۳۰ تا ۴۰ ۴۰ تا ۸۰ ۸۰ تا ۱۲۰ ۱۲۰ تا ۱۵۰	پشم‌شیشه

پیوست ۷

ضرایب هدایت حرارت مصالح متداول

ضریب هدایت حرارت مؤثر [W/m.K]	وزن مخصوص خشک [kg/m ³]	مصالح
		۱۳. عایق‌های رطوبتی
۰٫۷۰	کمتر از ۲۱۰۰	قیصر خالص
۱٫۱۵	کمتر از ۲۱۰۰	آسفالت (قیصر ماسه‌دار)
۰٫۲۳	۱۰۰۰ تا ۱۱۰۰	ورق پیش‌ساخته قیصر اصلاح‌شده با مسلح‌کننده
		۱۴. فلزات و آلیاژها
۷۲	۷۸۷۰	آهن خالص
۵۲	۷۷۸۰	فولاد
۵۶	۷۵۰۰	چدن
۲۳۰	۲۷۰۰	آلومینیوم
۱۶۰	۲۸۰۰	آلومینیوم آلیاژی سخت
۳۸۰	۸۹۳۰	مس
۱۲۰	۸۴۰۰	برنج
۳۵	۱۱۳۴۰	سرب
۱۱۰	۷۲۰۰	روی
		۱۵. گچ
۰٫۵۶	۱۲۰۰ تا ۱۵۰۰	گچ سخت با حداقل میزان آب لازم
۰٫۴۳	۹۰۰ تا ۱۲۰۰	گچ اندود داخلی (زنده یا کشته)
۰٫۵۷	۱۰۰۰ تا ۱۳۰۰	گچ و خاک
۰٫۴۰	کمتر از ۱۰۰۰	گچ قطعات پیش‌ساخته گچی با روکش مقوایی
۱٫۱۰	۱۳۰۰ تا ۱۷۰۰	گچ با سبک‌دانه یا با الیاف معدنی
۰٫۲۵	۷۵۰ تا ۹۰۰	گچ با روکش مقوایی ضدآتش و لایه‌های گچ تقویت‌شده با الیاف معدنی
۰٫۲۵	۸۰۰ تا ۱۰۰۰	گچ اندود با پرلیت یا ورمیکولیت (از ۱ تا ۲ میلی‌متر):
۰٫۳۰	۶۰۰ تا ۹۰۰	- یک حجم پرلیت یا ورمیکولیت برای یک حجم گچ
۰٫۱۸	۵۰۰ تا ۶۰۰	- دو حجم پرلیت یا ورمیکولیت برای یک حجم گچ

پیوست ۸

مقاومت حرارتی لایه های هوا و قطعات ساختمانی

پ ۸-۱ مقاومت حرارتی لایه های مجاور سطوح داخلی و خارجی

در این قسمت، مقادیر مقاومت حرارتی بین سطوح داخلی و خارجی پوسته خارجی و هوای محیط داخلی یا خارجی (R_e, R_i) ارائه می شود. مقادیر مقاومت حرارتی لایه های مجاور سطوح، بسته به زاویه جدار نسبت به سطح افقی، جهت جریان حرارت و نوع فضایی که جدار با آن در تماس است، در جدول پ ۸-۱ آمده است. این مقادیر بر حسب $[m^2.K/W]$ هستند.

چنانچه دیوار خارجی دارای لایه یا لایه های هوای تهویه شده باشد، در محاسبات ضریب انتقال حرارت، تنها لایه های بین فضای داخل و لایه های هوای تهویه شده در نظر گرفته می شود. از سوی دیگر، لایه هوا مانند فضای خارج تلقی می شود، با این تفاوت که مقاومت حرارتی R_e بین سطح خارجی پوسته خارجی و لایه های هوای تهویه شده برابر با R_i در نظر گرفته می شود.

پیوست ۸

مقاومت حرارتی لایه های هوا و قطعات ساختمانی

جدول پ ۸-۱- مقاومت حرارتی لایه های مجاور سطح داخلی (R_{i}) و لایه های مجاور سطح خارجی (R_{e}) انواع جدارها

جدار در تماس با فضای کنترل نشده		جدار در تماس با فضای خارج		جهت جریان حرارت	زاویه جدار نسبت به سطح افقی
جمع لایه ها	لایه هوای خارجی	جمع لایه ها	لایه هوای خارجی		
۰٫۲۲	۰٫۱۱	۰٫۱۱	۰٫۱۷	افقی	عمودی یا با زاویه بیش از ۶۰ درجه
۰٫۱۸	۰٫۰۹	۰٫۰۹	۰٫۱۴	رو به بالا	افقی یا با زاویه کمتر از ۶۰ درجه
۰٫۳۴	۰٫۱۷	۰٫۱۷	۰٫۲۲	رو به پایین	

پیوست ۸

مقاومت حرارتی لایه های هوا و قطعات ساختمانی

پ ۸-۲ مقاومت حرارتی لایه های هوای محبوس

در جدول پ ۸-۲، مقاومت های حرارتی لایه های هوای محبوس بین دو لایه جامد جدار پوسته خارجی، بسته به زاویه جدار و ضخامت لایه هوا، آمده است.

جدول پ ۸-۲ مقاومت حرارتی انواع لایه های هوای محبوس بین دو لایه جامد جدار پوسته خارجی

ضخامت لایه هوا (میلی متر)							جهت جریان حرارت	زاویه لایه هوا نسبت به سطح افقی
۵۱ تا ۱۰۰	۲۵ تا ۵۰	۱۴ تا ۲۴	۱۱,۱ تا ۱۳	۹,۱ تا ۱۱	۷,۱ تا ۹	۵ تا ۷		
۰,۱۶	۰,۱۶	۰,۱۶	۰,۱۵	۰,۱۴	۰,۱۳	۰,۱۱	افقی 	عمودی یا با زاویه بیش از ۶۰
۰,۱۴	۰,۱۴	۰,۱۴	۰,۱۴	۰,۱۳	۰,۱۲	۰,۱۱	رو به بالا 	افقی یا با زاویه کمتر از ۶۰ درجه
۰,۲۰	۰,۱۸	۰,۱۶	۰,۱۵	۰,۱۴	۰,۱۳	۰,۱۲	رو به پایین 	

پ ۸-۳ مقاومت حرارتی برخی لایه‌های عناصر ساختمانی متداول

در این بخش، مقادیر مقاومت‌های حرارتی برخی لایه‌های غیرهمگن عناصر ساختمانی متداول بر حسب $[m^2.K/W]$ آمده است.

پ ۸-۳-۱ آجر پلاک (نما)

جدول پ ۸-۳ مقاومت حرارتی آجر پلاک در نما

مقاومت حرارتی	ضخامت	لایه ساختمانی
۰٫۰۳	۳ تا ۴	آجر پلاک در نما

پ ۸-۳-۲ آجر توپر (دیوار)

ابعاد متداول هر آجر: ضخامت: ۵٫۵ سانتی‌متر

عرض: ۱۰ تا ۱۱ سانتی‌متر

طول: ۲۰ تا ۲۲ سانتی‌متر

وزن مخصوص ماده آجر: ۱۷۰۰ تا ۲۰۰۰ کیلوگرم بر متر مکعب

جدول پ ۸-۴ مقادیر مقاومت حرارتی لایه ساختمانی آجر توپر در دیوار

ضخامت جدار (سانتی‌متر)				شکل آجرچینی مقطع افقی
۳۵	۲۲	۱۰٫۵	۵٫۵	
		۰٫۰۹	۰٫۰۵	
	۰٫۲۰			
۰٫۳۰				

پیوست ۸

مقاومت حرارتی لایه‌های هوا و قطعات ساختمانی

پیوست ۸

مقاومت حرارتی لایه های هوا و قطعات ساختمانی

پ ۸-۳-۳ آجر سوراخ دار (دیوار)

ابعاد متداول هر آجر: ضخامت : ۵٫۵ سانتی متر

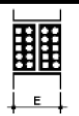
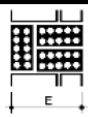
عرض : ۱۰ تا ۱۱ سانتی متر

طول : ۲۰ تا ۲۲ سانتی متر

وزن مخصوص ماده سفالی : ۱۷۰۰ تا ۲۰۰۰ کیلوگرم بر متر مکعب

درصد روزه ها : ۲۵ تا ۴۰ درصد

جدول پ ۸-۵ مقادیر مقاومت حرارتی لایه ساختمانی آجر سوراخ دار در دیوار

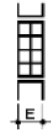

ضخامت جدار (سانتی متر)			شکل آجرچینی
۳۵	۲۲	۱۰٫۵	مقطع افقی
		۰٫۱۳	
	۰٫۲۸		
۰٫۴۲			

پیوست ۸

مقاومت حرارتی لایه های هوا و قطعات ساختمانی

پ ۸-۳-۴ بلوک سفالی (دیوار)

جدول پ ۸-۶ مقادیر مقاومت حرارتی بلوک سفالی در دیوار

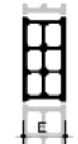

ضخامت جدار (سانتی متر)						شکل بلوک مقطع افقی
۴۰	۲۰	۱۵	۱۲٫۵	۱۰٫۵	۷٫۵	
				۰٫۲۰	۰٫۱۶	
		۰٫۳۰	۰٫۲۷			
۰٫۷۸	۰٫۳۹					 یا

پیوست ۸

مقاومت حرارتی لایه های هوا و قطعات ساختمانی

پ ۸-۳-۵ بلوک سیمانی (دیوار)

جدول پ ۸-۷ مقادیر مقاومت حرارتی بلوک سیمانی در دیوار

ضخامت جدار (سانتی متر)					شکل بلوک
۴۰	۲۰	۱۵	۱۰٫۵	۷٫۵	مقطع افقی
			۰٫۰۹	۰٫۰۷	
	۰٫۱۹	۰٫۱۴			
۰٫۳۲					

پیوست ۸

مقاومت حرارتی لایه های هوا و قطعات ساختمانی

پ ۸-۳-۶ تیرچه و بلوک سفالی (سقف)

فاصله محور تا محور تیرچه‌ها : ۵۰ سانتیمتر

ضخامت بدنه سفالی بلوک : ۸ تا ۱۰ میلیمتر

وزن مخصوص خشک ماده سفالی بلوک : ۱۷۰۰ تا ۲۱۰۰ کیلوگرم بر مترمکعب

پوشش بتنی روی تیرچه : ۵ سانتی متر بتن با سنگدانه معمولی (سنگین)

جدول پ ۸-۸ مقادیر مقاومت حرارتی سقف تیرچه بلوک سفالی

ارتفاع بلوک (سانتی متر)		شکل بلوک
۲۵	۲۰	مقطع افقی
	۰/۲۶	
۰/۳۵		

پیوست ۸

مقاومت حرارتی لایه های هوا و قطعات ساختمانی

پ ۸-۳-۷ تیرچه و بلوک سیمانی (سقف)

فاصله محور تا محور تیرچه‌ها : ۵۰ سانتیمتر

ضخامت بدنه سفاله، بلوک : ۱۵ تا ۳۰ میلیمتر

وزن مخصوص خشک ماده سیمانی بلوک : ۱۹۵۰ تا ۲۲۵۰ کیلوگرم بر مترمکعب

پوشش بتنی روی تیرچه : ۵ سانتی متر بتن با سنگدانه معمولی (سنگین)

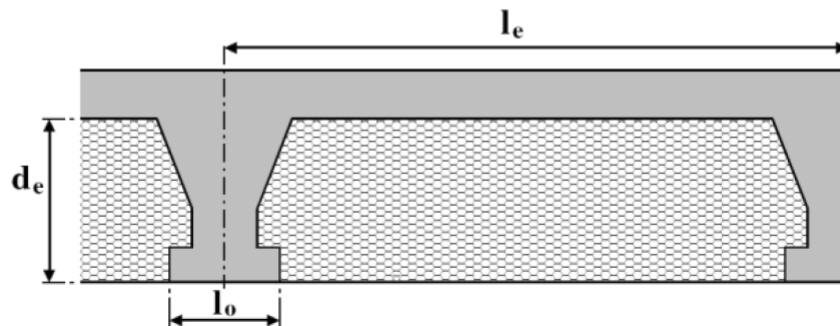
جدول پ ۸-۹ مقادیر مقاومت حرارتی سقف تیرچه بلوک سیمانی

ارتفاع بلوک (سانتی متر)		شکل بلوک
۲۵	۲۰	مقطع افقی
	۰/۱۵	
۰/۲۵		

پیوست ۸

مقاومت حرارتی لایه های هوا و قطعات ساختمانی

پ ۸-۳-۸ تیرچه و بلوک پلی استایرن منبسط (سقف)
 با توجه کم بودن ضریب هدایت حرارت پلی استایرن منبسط، شکل بلوک دارای اهمیت خاصی
 است. برای تیرچه بلوک های ساده، با مقطعی مشابه شکل پ ۸-۱، مقاومت های حرارتی سقف
 تیرچه و بلوک با استفاده از جدول پ ۸-۱۰ تعیین می شود.

شکل پ ۸-۱ تیرچه و بلوک پلی استایرن ساده

پیوست ۸

مقاومت حرارتی لایه های هوا و قطعات ساختمانی

جدول پ ۸-۱۰ مقادیر مقاومت حرارتی R_i سقف تیرچه و بلوک پلی استایرن ساده

l_e (cm) فاصله محور به محور تیرچه ها			عرض پاشنه تیرچه l_0 (mm)	ارتفاع بلوک d_e (cm)
$l_e > 64$	$63 > l_e > 61$	$60 > l_e > 55$		
۰٫۷۷	۰٫۷۴	۰٫۶۸	$124 > l_e > 95$	۲۰
۰٫۶۸	۰٫۶۵	۰٫۵۹	$140 > l_e > 125$	
۰٫۹۰	۰٫۸۶	۰٫۷۹	$124 > l_e > 95$	۲۵
۰٫۷۹	۰٫۷۶	۰٫۶۹	$140 > l_e > 125$	
۱٫۰۳	۰٫۹۹	۰٫۹۱	$124 > l_e > 95$	۳۰
۰٫۹۱	۰٫۸۷	۰٫۷۹	$140 > l_e > 125$	

ضرایب انتقال حرارت جدارهای نورگزد و بازشوها

در این پیوست، به ترتیب، ضرایب انتقال حرارت شیشه‌ها، جدارهای نورگذر و درها درج می‌گردد. برای تعیین ضرایب انتقال حرارت جدارهای نورگذر، باید به بخش‌های پ ۱-۹ و پ ۲-۹، که به ترتیب مربوط به شیشه‌ها و جدارهای نورگذر هستند، رجوع شود. نحوه تعیین ضرایب انتقال حرارت جدارهای نورگذر، در بخش پ ۳-۹، در قالب دو مثال، توضیح داده شده است. ضرایب انتقال حرارت درها نیز در بخش پ ۴-۹ آمده است.

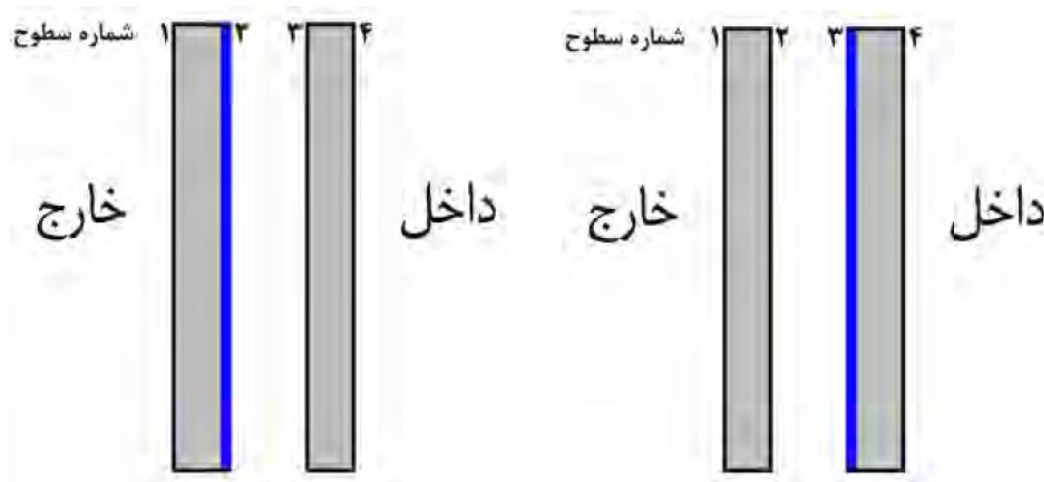
مقادیر درج شده در این پیوست برای هر دو روش طراحی عایق کاری حرارتی (الف و ب) مبنای محاسبه است، مگر آنکه ضرایب انتقال حرارت دیگری، توسط نهادهای دارای صلاحیت قانونی، با رعایت استانداردهای ملی، تعیین شده باشد. همه مقادیر بر حسب $W/m^2.K$ هستند.

پیوست ۹

مقاومت حرارتی لایه های هوا و قطعات ساختمانی

پ ۹-۱ ضریب انتقال حرارت شیشه ها

ضرایب انتقال حرارت شیشه ها (U_{gl})، که در جدول پ ۹-۱ تا جدول پ ۹-۶ این بخش آمده است، مربوط به شیشه های با ضخامت ۴ میلی متر، در دو حالت عمودی و افقی، است. مقادیر ضرایب انتقال حرارت مربوط به گسیلندگی های بینابینی را می توان با درون یابی مقادیر داده شده در جدول محاسبه کرد.

شکل پ ۹-۱ محل قرارگیری پوشش کم گسیل در مناطق سردسیر (سمت راست) و گرمسیر (سمت چپ)

پیوست ۹

مقاومت حرارتی لایه های هوا و قطعات ساختمانی ۱- شیشه های ساده

در مورد شیشه های ساده (تک جداره)، برای هر ضخامت، ضریب انتقال حرارت برابر است با:

$$U_{gl} = 5,8 \text{ [W/(m}^2\text{.K)]}$$

در حالتی که جدار عمودی است

$$U_{gl} = 6,9 \text{ [W/(m}^2\text{.K)]}$$

در حالتی که جدار افقی است

پیوست ۹

مقاومت حرارتی لایه های هوا و قطعات ساختمانی ۲- شیشه دوجداره عمودی

جدول پ ۹-۱ مقادیر ضریب انتقال حرارت شیشه‌های دوجداره عمودی پرشده با هوا (۱۰۰ درصد)

U _{gl} [W/(m ² .K)]								ضخامت لایه هوا [mm]	
شیشه‌های کم‌گسیل با گسیلندگی عمود مفید ε _n									
۰٫۴۰	۰٫۳۵	۰٫۳۰	۰٫۲۵	۰٫۲۰	۰٫۱۵	۰٫۱۰	۰٫۰۵	شیشه‌های عادی	
۲٫۹	۲٫۹	۲٫۸	۲٫۸	۲٫۷	۲٫۶	۲٫۶	۲٫۵	۳٫۳	۶
۲٫۷	۲٫۶	۲٫۵	۲٫۵	۲٫۴	۲٫۳	۲٫۲	۲٫۱	۳٫۱	۸
۲٫۵	۲٫۴	۲٫۳	۲٫۳	۲٫۲	۲٫۱	۲٫۰	۱٫۹	۲٫۹	۱۰
۲٫۴	۲٫۳	۲٫۲	۲٫۱	۲٫۰	۱٫۹	۱٫۸	۱٫۷	۲٫۸	۱۲
۲٫۲	۲٫۲	۲٫۱	۲٫۰	۱٫۹	۱٫۸	۱٫۷	۱٫۵	۲٫۷	۱۴
۲٫۲	۲٫۱	۲٫۰	۱٫۹	۱٫۸	۱٫۷	۱٫۶	۱٫۴	۲٫۷	۱۶
۲٫۲	۲٫۱	۲٫۰	۱٫۹	۱٫۸	۱٫۷	۱٫۶	۱٫۴	۲٫۷	۱۸
۲٫۲	۲٫۱	۲٫۰	۱٫۹	۱٫۸	۱٫۷	۱٫۶	۱٫۵	۲٫۷	۲۰

پیوست ۹

مقاومت حرارتی لایه های هوا و قطعات ساختمانی ۲- شیشه دوجداره عمودی

جدول پ ۹-۲ مقادیر ضریب انتقال حرارت شیشه های دوجداره عمودی پر شده با آرگون (۸۵ درصد)

U _{gl} [W/(m ² .K)]								ضخامت	
شیشه های کم گسیل با گسیلندگی عمود مفید ε _n								شیشه های عادی	لایه هوا [mm]
۰٫۴۰	۰٫۳۵	۰٫۳۰	۰٫۲۵	۰٫۲۰	۰٫۱۵	۰٫۱۰	۰٫۰۵		
۲٫۶	۲٫۶	۲٫۵	۲٫۴	۲٫۴	۲٫۳	۲٫۲	۲٫۱	۳٫۱	۶
۲٫۴	۲٫۳	۲٫۳	۲٫۲	۲٫۱	۲٫۰	۱٫۹	۱٫۸	۲٫۹	۸
۲٫۳	۲٫۲	۲٫۱	۲٫۰	۱٫۹	۱٫۸	۱٫۷	۱٫۵	۲٫۸	۱۰
۲٫۱	۲٫۱	۲٫۰	۱٫۹	۱٫۸	۱٫۷	۱٫۵	۱٫۴	۲٫۷	۱۲
۲٫۱	۲٫۰	۱٫۹	۱٫۸	۱٫۷	۱٫۵	۱٫۴	۱٫۲	۲٫۶	۱۴
۲٫۰	۲٫۰	۱٫۹	۱٫۸	۱٫۶	۱٫۵	۱٫۴	۱٫۲	۲٫۶	۱۶
۲٫۰	۲٫۰	۱٫۹	۱٫۸	۱٫۷	۱٫۵	۱٫۴	۱٫۲	۲٫۶	۱۸
۲٫۱	۲٫۰	۱٫۹	۱٫۸	۱٫۷	۱٫۵	۱٫۴	۱٫۲	۲٫۶	۲۰

پیوست ۹

مقاومت حرارتی لایه های هوا و قطعات ساختمانی ۲- شیشه دوجداره عمودی

جدول پ ۹-۳ مقادیر ضریب انتقال حرارت شیشه های دوجداره عمودی پر شده با کریبتون (۸۵ درصد)

U _{gl} [W/(m ² .K)]								ضریب انتقال حرارت	ضخامت لایه هوا [mm]
شیشه های کم گسیل با گسیلندگی عمود مفید ε _n								شیشه های عادی	
۰٫۴۰	۰٫۳۵	۰٫۳۰	۰٫۲۵	۰٫۲۰	۰٫۱۵	۰٫۱۰	۰٫۰۵		
۲٫۳	۲٫۲	۲٫۱	۲٫۰	۱٫۹	۱٫۸	۱٫۷	۱٫۶	۲٫۸	۶
۲٫۱	۲٫۰	۱٫۹	۱٫۸	۱٫۷	۱٫۶	۱٫۵	۱٫۳	۲٫۷	۸
۲٫۰	۱٫۹	۱٫۸	۱٫۷	۱٫۶	۱٫۵	۱٫۳	۱٫۲	۲٫۶	۱۰
۲٫۰	۱٫۹	۱٫۸	۱٫۷	۱٫۶	۱٫۵	۱٫۴	۱٫۲	۲٫۶	۱۲
۲٫۰	۲٫۰	۱٫۹	۱٫۸	۱٫۶	۱٫۵	۱٫۴	۱٫۲	۲٫۶	۱۴
۲٫۰	۲٫۰	۱٫۹	۱٫۸	۱٫۷	۱٫۵	۱٫۴	۱٫۲	۲٫۶	۱۶
۲٫۱	۲٫۰	۱٫۹	۱٫۸	۱٫۷	۱٫۵	۱٫۴	۱٫۲	۲٫۶	۱۸
۲٫۱	۲٫۰	۱٫۹	۱٫۸	۱٫۷	۱٫۵	۱٫۴	۱٫۲	۲٫۶	۲۰

پیوست ۹

مقاومت حرارتی لایه های هوا و قطعات ساختمانی ۳- شیشه دوجداره افقی (سقفی)

جدول پ ۹-۴ مقادیر ضریب انتقال حرارت شیشه های دوجداره افقی (سقفی) پر شده با هوا (۱۰۰ درصد)

U _{gl} [W/(m ² .K)]								ضریب انتقال حرارت	ضخامت لایه هوا [mm]
شیشه های کم گسیل با گسیلندگی عمود مفید ε _n								شیشه های عادی	
۰٫۴۰	۰٫۳۵	۰٫۳۰	۰٫۲۵	۰٫۲۰	۰٫۱۵	۰٫۱۰	۰٫۰۵		
۳٫۲	۳٫۲	۳٫۱	۳٫۰	۳٫۰	۲٫۹	۲٫۸	۲٫۷	۳٫۶	۶
۳٫۰	۲٫۹	۲٫۸	۲٫۸	۲٫۷	۲٫۶	۲٫۵	۲٫۴	۳٫۵	۸
۲٫۹	۲٫۹	۲٫۸	۲٫۷	۲٫۶	۲٫۶	۲٫۴	۲٫۳	۳٫۴	۱۰
۲٫۹	۲٫۸	۲٫۸	۲٫۷	۲٫۶	۲٫۵	۲٫۴	۲٫۳	۳٫۴	۱۲
۲٫۹	۲٫۸	۲٫۷	۲٫۷	۲٫۶	۲٫۵	۲٫۴	۲٫۳	۳٫۴	۱۴
۲٫۹	۲٫۸	۲٫۷	۲٫۶	۲٫۶	۲٫۵	۲٫۳	۲٫۲	۳٫۴	۱۶
۲٫۹	۲٫۸	۲٫۷	۲٫۶	۲٫۵	۲٫۴	۲٫۳	۲٫۲	۳٫۴	۱۸
۲٫۹	۲٫۸	۲٫۷	۲٫۶	۲٫۵	۲٫۴	۲٫۳	۲٫۲	۳٫۳	۲۰

پیوست ۹

مقاومت حرارتی لایه های هوا و قطعات ساختمانی

پ ۹-۲-۱ جدارهای نورگذر دارای شیشه تک جداره ساده

اگر جدار نورگذر با شیشه تک جداره ساده و با قاب فولادی یا آلومینیومی معمولی ساخته شده باشد، ضریب انتقال حرارت متوسط باز شو برابر است با:

$$U_G = 5,8 \text{ [W/(m}^2\text{.K)]}$$

در حالتی که جدار عمودی است

$$U_G = 6,9 \text{ [W/(m}^2\text{.K)]}$$

در حالتی که جدار افقی است

در پنجره های چوبی، اثر قاب تنها با شیشه های چند جداره در نظر گرفته می شود؛ و در صورت کاربرد آن با شیشه تک جداره، ضرایب همانند قاب های فولادی و آلومینیومی ساده به کار برده می شود.

پیوست ۹

مقاومت حرارتی لایه های هوا و قطعات ساختمانی

پ ۹-۲-۲ جدارهای نورگذر دارای انواع شیشه دوجداره

برای محاسبه ضریب انتقال حرارت یک جدار نورگذر دارای شیشه دوجداره (U_G)، لازم است، علاوه بر مقدار ضریب انتقال حرارت متوسط بخش شیشه ای (U_{gl})، ضریب انتقال حرارت قاب باز شو (U_{fr}) نیز مشخص شود. در تعیین ضرایب انتقال حرارت جدارهای نورگذر، نکات زیر باید در نظر قرار گیرد:

- برای ضریب انتقال حرارت متوسط قاب باز شو فلزی با حرارت شکن، سه مقدار $۳/۰$ ، $۴/۰$ و $۵/۰$ [$W/(m^2.K)$] در نظر گرفته شده است. در صورتی که مشخصات حرارتی قابها در گواهی نامه فنی ارائه نشده باشد، ضریب انتقال حرارت متوسط قاب فلزی با قطع حرارتی، برابر $۵/۰$ [$W/(m^2.K)$] در نظر گرفته می شود.

- برای ضریب انتقال حرارت متوسط قاب باز شو پی وی سی، سه مقدار $۱/۵$ ، $۱/۸$ و $۲/۵$ [$W/(m^2.K)$] در نظر گرفته شده است. در صورتی که مشخصات حرارتی قابها در گواهی نامه فنی ارائه نشده باشد، ضریب انتقال حرارت متوسط قاب پی وی سی، برابر $۲/۵$ [$W/(m^2.K)$] در نظر گرفته می شود.

پیوست ۹

مقاومت حرارتی لایه های هوا و قطعات ساختمانی

- برای ضریب هدایت حرارت متوسط قاب باز شو چوبی، دو مقدار $0,13$ و $0,18$ $[W/(m.K)]$ در نظر گرفته شده است. در صورتی که مشخصات حرارتی قابها در گواهی نامه فنی ارائه نشده باشد، ضریب هدایت حرارت متوسط قاب چوبی، برابر $0,18$ $[W/(m.K)]$ در نظر گرفته می شود.
- در جدول های تعیین ضریب انتقال حرارت جدار نور گذر (جدول پ ۹-۷ تا جدول پ ۹-۹)، ضریب انتقال حرارت متوسط بخش شیشه ای (ساده یا کم گسیل) بین $1/2$ و $2/9$ $[W/(m^2.K)]$ در نظر گرفته شده است. در صورتی که ضریب انتقال حرارت متوسط شیشه ای بیش از $2/9$ باشد، در جدول مربوط به قاب مورد استفاده، ضریب انتقال حرارت جدار نور گذر با برون یابی اعداد ارائه شده تعیین می شود.

پیوست ۹

مقاومت حرارتی لایه های هوا و قطعات ساختمانی

در جدول پ ۷-۹ تا جدول پ ۹-۹، ضرایب انتقال حرارت جدارهای نورگذر (U_G)، بر حسب نوع بازشو، ضریب انتقال حرارت شیشه (U_{gl}) و نوع و ضریب انتقال حرارت قاب (U_{fr})، درج شده است.

جدول پ ۷-۹ مربوط به پنجره‌های با قاب فلزی حرارت شکن، جدول پ ۸-۹ مربوط به پنجره‌های با قاب پی‌وی‌سی و جدول پ ۹-۹ مربوط به پنجره‌های با قاب چوبی است.

جدول پ ۹-۷ ضریب انتقال حرارت جدار نورگذر با قاب فلزی حرارت شکن U_G بر حسب U_{fr} و U_{gl}

U_G جدار نورگذر بر حسب U_{fr} قاب $[W/m^2.K]$			U_{gl} بخش نورگذر $[W/m^2.K]$	نوع جدار نورگذر
$U_{fr} = 5,0$	$U_{fr} = 4,0$	$U_{fr} = 3,0$		
۲,۹	۲,۵	۲,۲	۱,۲	پنجره
۲,۹	۲,۶	۲,۳	۱,۳	
۳	۲,۷	۲,۳	۱,۴	
۳,۱	۲,۷	۲,۴	۱,۵	
۳,۱	۲,۸	۲,۵	۱,۶	
۳,۲	۲,۹	۲,۵	۱,۷	
۳,۳	۲,۹	۲,۶	۱,۸	
۳,۳	۳	۲,۷	۱,۹	
۳,۴	۳	۲,۷	۲	
۳,۴	۳	۲,۷	۲,۱	
۳,۴	۳,۱	۲,۸	۲,۲	
۳,۵	۳,۲	۲,۸	۲,۳	
۳,۶	۳,۲	۲,۹	۲,۴	
۳,۶	۳,۳	۳	۲,۵	
۳,۷	۳,۴	۳	۲,۶	
۳,۸	۳,۴	۳,۱	۲,۷	
۳,۸	۳,۵	۳,۱	۲,۸	
۳,۹	۳,۶	۳,۲	۲,۹	
۲,۷	۲,۴	۲,۱	۱,۲	در پنجره‌ای
۲,۸	۲,۵	۲,۲	۱,۳	
۲,۸	۲,۵	۲,۲	۱,۴	
۲,۹	۲,۶	۲,۳	۱,۵	
۳	۲,۷	۲,۴	۱,۶	
۳	۲,۷	۲,۵	۱,۷	
۳,۱	۲,۸	۲,۵	۱,۸	
۳,۲	۲,۹	۲,۶	۱,۹	
۳,۲	۲,۹	۲,۶	۲	
۳,۲	۲,۹	۲,۶	۲,۱	
۳,۳	۳	۲,۷	۲,۲	
۳,۴	۳,۱	۲,۸	۲,۳	
۳,۴	۳,۱	۲,۹	۲,۴	
۳,۵	۳,۲	۲,۹	۲,۵	
۳,۶	۳,۳	۳	۲,۶	
۳,۶	۳,۴	۳,۱	۲,۷	
۳,۷	۳,۴	۳,۱	۲,۸	
۳,۸	۳,۵	۳,۲	۲,۹	

پیوست ۹

مقاومت حرارتی لایه های
هوا و قطعات ساختمانی

ادامه پ ۹-۷ ضریب انتقال حرارت جدار نورگذر با قاب فلزی حرارت شکن U_G بر حسب U_{fr} و U_{gl}

U_G جدار نورگذر بر حسب U_{fr} قاب $[W/m^2.K]$			U_{gl} بخش نورگذر $[W/m^2.K]$	نوع جدار نورگذر
$U_{fr} = 5.0$	$U_{fr} = 4.0$	$U_{fr} = 3.0$		
2.6	2.3	-	1.2	پنجره
2.6	2.4	-	1.3	
2.7	2.5	-	1.4	
2.8	2.5	-	1.5	
2.9	2.6	-	1.6	
2.9	2.7	-	1.7	
3	2.8	-	1.8	
3.1	2.8	-	1.9	
3.1	2.9	-	2	
3.1	2.9	-	2.1	
3.2	2.9	-	2.2	
3.3	3	-	2.3	
3.4	3.1	-	2.4	
3.4	3.2	-	2.5	
3.5	3.2	-	2.6	
3.6	3.3	-	2.7	
3.7	3.4	-	2.8	
3.7	3.5	-	2.9	
2.3	2.1	-	1.2	در پنجره‌ای کشویی
2.4	2.2	-	1.3	
2.5	2.3	-	1.4	
2.6	2.4	-	1.5	
2.7	2.5	-	1.6	
2.7	2.5	-	1.7	
2.8	2.6	-	1.8	
2.9	2.7	-	1.9	
3	2.8	-	2	
3	2.8	-	2.1	
3	2.8	-	2.2	
3.1	2.9	-	2.3	
3.2	3	-	2.4	
3.3	3.1	-	2.5	
3.4	3.2	-	2.6	
3.4	3.2	-	2.7	
3.5	3.3	-	2.8	
3.6	3.4	-	2.9	

پیوست ۹

مقاومت حرارتی لایه های هوا و قطعات ساختمانی

U _G جدار نورگذر بر حسب U _{fr} قاب [W/m ² .K]			U _{gl} بخش نورگذر [W/m ² .K]	نوع جدار نورگذر
U _{fr} = ۲٫۵	U _{fr} = ۱٫۸	U _{fr} = ۱٫۵		
۲	۱٫۷	۱٫۶	۱٫۲	پنجره
۲٫۱	۱٫۸	۱٫۷	۱٫۳	
۲٫۱	۱٫۹	۱٫۷	۱٫۴	
۱٫۲	۱٫۹	۱٫۸	۱٫۵	
۲٫۳	۲	۱٫۹	۱٫۶	
۲٫۳	۲	۲	۱٫۷	
۲٫۴	۲٫۱	۲	۱٫۸	
۲٫۴	۲٫۲	۲٫۱	۱٫۹	
۲٫۵	۲٫۲	۲٫۱	۲	
۲٫۵	۲٫۲	۲٫۱	۲٫۱	
۲٫۵	۲٫۳	۲٫۲	۲٫۲	
۲٫۶	۲٫۴	۲٫۳	۲٫۳	
۲٫۶	۲٫۴	۲٫۳	۲٫۴	
۲٫۷	۲٫۵	۲٫۴	۲٫۵	
۲٫۸	۲٫۶	۲٫۵	۲٫۶	
۲٫۹	۲٫۶	۲٫۶	۲٫۷	
۲٫۹	۲٫۷	۲٫۶	۲٫۸	
۳	۲٫۸	۲٫۷	۲٫۹	
۲	۱٫۷	۱٫۶	۱٫۲	در پنجره‌ای لولایی
۲	۱٫۸	۱٫۷	۱٫۳	
۲٫۱	۱٫۹	۱٫۷	۱٫۴	
۲٫۲	۱٫۹	۱٫۸	۱٫۵	
۲٫۲	۲	۱٫۹	۱٫۶	
۲٫۳	۲	۲	۱٫۷	
۲٫۴	۲٫۱	۲	۱٫۸	
۲٫۴	۲٫۲	۲٫۱	۱٫۹	
۲٫۵	۲٫۲	۲٫۱	۲	
۲٫۵	۲٫۲	۲٫۱	۲٫۱	
۲٫۵	۲٫۳	۲٫۲	۲٫۲	
۲٫۶	۲٫۴	۲٫۳	۲٫۳	
۲٫۶	۲٫۴	۲٫۳	۲٫۴	
۲٫۷	۲٫۵	۲٫۴	۲٫۵	
۲٫۸	۲٫۶	۲٫۵	۲٫۶	
۲٫۹	۲٫۶	۲٫۶	۲٫۷	
۲٫۹	۲٫۷	۲٫۶	۲٫۸	
۳	۲٫۸	۲٫۷	۲٫۹	

پیوست ۹

مقاومت حرارتی لایه های هوا و قطعات ساختمانی

نوع جدار نورگذر	U_{gl} بخش نورگذر [W/m ² .K]	U_G جدار نورگذر بر حسب U_{fr} قاب [W/m ² .K]		
		$U_{fr} = ۲,۵$	$U_{fr} = ۱,۸$	$U_{fr} = ۱,۵$
پنجره	۱,۲	-	-	۱,۹
	۱,۳	-	-	۲
	۱,۴	-	-	۲,۱
	۱,۵	-	-	۲,۱
	۱,۶	-	-	۲,۲
	۱,۷	-	-	۲,۳
	۱,۸	-	-	۲,۳
	۱,۹	-	-	۲,۴
	۲	-	-	۲,۴
	۲,۱	-	-	۲,۴
	۲,۲	-	-	۲,۵
	۲,۳	-	-	۲,۶
	۲,۴	-	-	۲,۶
	۲,۵	-	-	۲,۷
	۲,۶	-	-	۲,۸
کشویی	۲,۷	-	-	۲,۹
	۲,۸	-	-	۲,۹
	۲,۹	-	-	۳
	۲,۹	-	-	۱,۸
	۱,۲	-	-	۱,۸
	۱,۳	-	-	۱,۹
	۱,۴	-	-	۲
	۱,۵	-	-	۲,۱
	۱,۶	-	-	۲,۱
	۱,۷	-	-	۲,۲
	۱,۸	-	-	۲,۳
	۱,۹	-	-	۲,۳
	۲	-	-	۲,۴
	۲,۱	-	-	۲,۴
	۲,۲	-	-	۲,۵
بدون آستانه	۲,۳	-	-	۲,۶
	۲,۴	-	-	۲,۶
	۲,۴	-	-	۲,۷
	۲,۵	-	-	۲,۸
	۲,۶	-	-	۲,۸
	۲,۶	-	-	۲,۹
	۲,۷	-	-	۲,۹
	۲,۸	-	-	۳
	۲,۸	-	-	۳
	۲,۹	-	-	۳
	۲,۹	-	-	۳

پیوست ۹

مقاومت حرارتی لایه های هوا و قطعات ساختمانی

جدول پ ۹-۹ ضریب انتقال حرارت جدار نورگذر با قاب چوبی U_G بر حسب λ_{fr} و U_{gl} و λ_{fr}

U_G جدار نورگذر بر حسب λ_{fr} قاب [W/m ² .K]		U_{gl} بخش نورگذر [W/m ² .K]	نوع جدار نورگذر
$\lambda_{fr} = 0.18$	$\lambda_{fr} = 0.13$		
۱.۹	۱.۸	۱.۲	پنجره لولایی
۲	۱.۸	۱.۳	
۲.۱	۱.۹	۱.۴	
۲.۱	۲	۱.۵	
۲.۲	۲	۱.۶	
۲.۲	۲.۱	۱.۷	
۲.۳	۲.۲	۱.۸	
۲.۴	۲.۲	۱.۹	
۲.۴	۲.۳	۲	
۲.۴	۲.۳	۲.۱	
۲.۵	۲.۴	۲.۲	
۲.۵	۲.۴	۲.۳	
۲.۶	۲.۵	۲.۴	
۲.۷	۲.۶	۲.۵	
۲.۸	۲.۶	۲.۶	
۲.۸	۲.۷	۲.۷	
۲.۹	۲.۸	۲.۸	
۳	۲.۸	۲.۹	
۱.۹	۱.۷	۱.۲	
۱.۹	۱.۸	۱.۳	
۲	۱.۹	۱.۴	
۲.۱	۲	۱.۵	
۲.۱	۲	۱.۶	
۲.۲	۲.۱	۱.۷	
۲.۳	۲.۲	۱.۸	
۲.۴	۲.۲	۱.۹	
۲.۴	۲.۳	۲	
۲.۴	۲.۳	۲.۱	
۲.۵	۲.۴	۲.۲	
۲.۵	۲.۴	۲.۳	
۲.۶	۲.۵	۲.۴	
۲.۷	۲.۶	۲.۵	
۲.۸	۲.۷	۲.۶	
۲.۸	۲.۷	۲.۷	
۲.۹	۲.۸	۲.۸	
۳	۲.۹	۲.۹	

پیوست ۹

مقاومت حرارتی لایه های هوا و قطعات ساختمانی

پیوست ۹

مقاومت حرارتی لایه های هوا و قطعات ساختمانی

مثال (۱) تعیین ضریب انتقال حرارت یک پنجره با مشخصات زیر:

- نوع قاب: پی وی سی، لولایی
- ضریب انتقال حرارت قاب مطابق گواهی نامه فنی: $U_{fr} = 1,8 \text{ [W/(m}^2\text{.K)]}$
- نوع شیشه: دوجداره
- گاز موجود میان دو شیشه: ۸۵ درصد آرگون
- فاصله داخلی بین دو شیشه: ۱۰ میلی متر
- وضعیت گسیلندگی شیشه: بدون لایه های کم گسیل

پیوست ۹

مقاومت حرارتی لایه های هوا و قطعات ساختمانی

پاسخ:

ابتدا باید ضریب انتقال حرارت شیشه تعیین شود (بخش پ ۹-۱). به این منظور، از بخش پ ۹-۱-۲، با عنوان شیشه های دوجداره عمودی، جدول پ ۹-۲ مربوط به شیشه های دو جداره عمودی پر شده با ۸۵ درصد آرگون استفاده می شود. مطابق این جدول، و با توجه به فاصله ۱۰ میلی متری بین دو شیشه و عدم استفاده از پوشش کم گسیل، ضریب انتقال حرارت شیشه از ستون دوم جدول، $2,8 [W/(m^2.K)]$ تعیین می گردد.

این توضیح را باید افزود که اگر پنجره مورد استفاده فاقد گواهی نامه تأییدکننده وجود گاز و حفظ آن در طول دوره بهره برداری باشد، باید مقادیر مربوط به هوا ملاک محاسبه قرار گیرد (جدول پ ۹-۱).

پیوست ۹

مقاومت حرارتی لایه های هوا و قطعات ساختمانی

در مرحله بعد، باید به تعیین ضریب انتقال حرارت جدار نورگذر پرداخت (بخش پ ۹-۲). در این مثال، قاب پنجره از جنس پی وی سی است، بنابراین برای آن از جدول پ ۹-۸ استفاده می شود. در بخش مربوط به پنجره های لولایی این جدول، ردیف مربوط به شیشه دارای ضریب انتقال حرارت $2,8 [W/(m^2.K)]$ را در نظر می گیریم. در این ردیف، سه ضریب انتقال حرارت متفاوت برای پنجره داده شده است، که مربوط به سه ضریب انتقال حرارت متفاوت قاب پی وی سی است. با توجه به آنکه، مطابق گواهی نامه فنی، ضریب انتقال حرارت قاب پی وی سی $1,8 [W/(m^2.K)]$ است، ضریب انتقال حرارت جدار نورگذر، از ستون چهارم جدول، برابر $2,7 [W/(m^2.K)]$ تعیین می شود.

پیوست ۹

مقاومت حرارتی لایه های هوا و قطعات ساختمانی

مثال ۲ تعیین ضریب انتقال حرارت پنجره‌ای با مشخصات زیر:

- نوع قاب: آلومینیومی حرارت شکن، لولایی
- ضریب انتقال حرارت قاب مطابق گواهی نامه فنی: نامشخص
- نوع شیشه: دوجداره
- گاز موجود در فاصله میان دو شیشه: ۱۰۰ درصد هوا
- فاصله داخلی بین دو شیشه: ۱۲ میلی‌متر
- وضعیت گسیلندگی شیشه: گسیلندگی عمود مفید ۰٫۲، مورد تأیید یک مرجع معتبر

مقاومت حرارتی لایه های هوا و قطعات ساختمانی

پاسخ:

برای تعیین ضریب انتقال حرارت شیشه، ابتدا از جدول پ ۹-۱ بخش پ ۹-۱-۲، که مربوط به شیشه های دوجداره پر شده با هوا است، استفاده می شود. سپس با توجه به ضخامت ۱۲ میلی متری لایه هوا و گسیلندگی عمود مفید ۰/۲، ضریب انتقال حرارت شیشه برابر $2/0 [W/(m^2.K)]$ تعیین می گردد.

در مرحله بعد، به تعیین ضریب انتقال حرارت جدار نورگذر، با استفاده از جدول پ ۹-۷ بخش پ ۹-۲، که مربوط به قاب های فلزی حرارت شکن است، پرداخته می شود. در بخش پنجره های لولایی این جدول، به ردیف مربوط به شیشه دارای ضریب انتقال حرارت $2/0 [W/(m^2.K)]$ توجه می شود. در این ردیف، سه ضریب انتقال حرارت متفاوت درج شده برای پنجره مربوط به سه ضریب انتقال حرارت متفاوت قاب فلزی با حرارت شکن است. اگر فرض کنیم قاب پنجره فاقد گواهی نامه فنی است، ضریب انتقال حرارت متوسط قاب را باید برابر ۵ در نظر بگیریم و به این ترتیب، ضریب انتقال حرارت جدار نورگذر، از ستون آخر جدول پ ۹-۷، برابر $3/4 [W/(m^2.K)]$ تعیین می گردد.

پیوست ۹

مقاومت حرارتی لایه های هوا و قطعات ساختمانی ۴- درها

جدول پ ۹-۱۰ ضرایب انتقال حرارت درها

ضریب انتقال حرارت در U_D [W/m ² .K]	نوع در	جنس در
۳/۵	توپر	در چوبی معمولی
۴/۰	با شیشه تک جداره، سطح شیشه کمتر از ۳۰ درصد	
۴/۵	با شیشه تک جداره، سطح شیشه بین ۳۰ و ۶۰ درصد	
۳/۳	با شیشه دوجداره با لایه هوای ۶ میلی متر یا بیشتر	
۵/۸	تمام فلز	در فلزی معمولی
۵/۸	با شیشه تک جداره	
۵/۸	با شیشه دوجداره، سطح شیشه کمتر از ۳۰ درصد	
۴/۸	با شیشه دوجداره، سطح شیشه بین ۳۰ و ۶۰ درصد	
۵/۸	با شیشه تک جداره	
۵/۸	با شیشه تک جداره	در تمام شیشه‌ای

۱۹-۳-۲-۱-۱- شرایط لازم برای استفاده از روش های تجویزی و موازنه ای (کارکردی)

استفاده از روش های تجویزی و موازنه ای (کارکردی) تنها در صورت تحقق پنج شرط زیر (به صورت همزمان) مجاز است:

الف) نسبت سطح جدارهای نورگذر به سطح نما (برای هر یک از نماهای ساختمان) کمتر از ۴۰ درصد باشد؛

ب) زیربنای مفید ساختمان کمتر یا مساوی ۲۰۰۰ مترمربع باشد؛

پ) تعداد طبقات (بدون احتساب طبقات مربوط به فضاهای کنترل نشده نظیر پارکینگ و انبار) کمتر یا مساوی ۹ طبقه باشد؛

ت) اینرسی حرارتی ساختمان (مطابق پیوست ۲) متوسط یا زیاد باشد؛

ث) ممنوعیت و محدودیتی در دستورالعمل ها و بخش نامه های صادر شده توسط وزارت راه و شهرسازی، با توجه به محل قرارگیری ساختمان (استان، شهر، ...) و مشخصات آن (تعداد طبقات، متراژ، کاربری، ...)، در این خصوص، وجود نداشته باشد.

تکراری